

WICEPREZES RADY MINISTRÓW
MINISTER
KULTURY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO
prof. dr hab. Piotr Gliński

Warszawa, 09 stycznia 2018 r.

DWIM-WA.050.13.2017.MCh

Szanowna Pani,

w związku z petycją z dnia 2 listopada 2017 r., dotyczącą bezpieczeństwa internetowego, uprzejmie proszę o przyjęcie następujących wyjaśnień w zakresie części 731/4/1617 petycji, zatytułowanej „Nadzór nad prawami autorskimi”.

Wskazane przez Panią przejawy działalności (film, grafika etc.), udostępniane w internecie, w przypadku spełnienia przesłanek z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 880, z późn. zm.), mogą być uznane za utwory. Utwór definiowany jest jako każdy przejaw działalności twórczej o indywidualnym charakterze, ustalony w jakiegokolwiek postaci, niezależnie od wartości, przeznaczenia i sposobu wyrażenia. Zgodnie z art. 1 ust. 4 ustawy, ochrona przysługuje twórcy niezależnie od spełnienia jakichkolwiek formalności.

Twórcy przysługują autorskie prawa majątkowe oraz osobiste. Poniżej wyjaśniam istotę tychże praw.

Art. 17 ustawy mówi o autorskich prawach majątkowych, tj. wyłącznym prawie twórcy do korzystania z utworu i rozporządzania nim na wszystkich polach eksploatacji oraz do wynagrodzenia za korzystanie z utworu. Autorskie prawa majątkowe są dziedziczne i zbywalne, co wynika z art. 41 ust. 1 pkt 1 ustawy. W kontekście zagadnień zasygnalizowanych w Pani piśmie, szczególnie istotna jest możliwość udzielenia przez twórcę licencji, tj. upoważnienia do korzystania z utworu na wymienionych w umowie polach eksploatacji z określeniem zakresu, miejsca i czasu tego korzystania (art. 67 ust. 1 ustawy).

Z kolei art. 16 ustawy dotyczy autorskich praw osobistych, które chronią nieograniczoną w czasie i niepodlegającą zrzeczeniu się lub zbyciu więź twórcy z utworem, a w szczególności prawo do: autorstwa utworu; oznaczenia utworu swoim nazwiskiem lub pseudonimem albo do udostępniania go anonimowo; nienaruszalności treści i formy utworu oraz jego rzetelnego wykorzystania; decydowania o pierwszym udostępnieniu utworu publiczności oraz nadzoru nad sposobem korzystania z utworu.

W świetle powyższych wyjaśnień, należy stwierdzić, że Pani propozycje zawarte w części 731/4/1617 petycji są sprzeczne z podstawowymi zasadami prawa autorskiego. W szczególności nie można zobowiązać autora do tego, aby każdorazowo, w przypadku udostępniania utworu w internecie, podawał swoje dane kontaktowe, gdyż zgodnie z art. 16 pkt 2 ustawy, ma on prawo do udostępnienia utworu anonimowo. Ponadto, w myśl art. 17 ustawy, przysługuje mu wyłączne prawo do korzystania z utworu i rozporządzania nim na wszystkich polach eksploatacji, zatem, w przypadku, gdy nie jest zainteresowany udzielaniem licencji, nikt nie może go do tego zobowiązać. Z zasady monopolu twórcy wynika również brak możliwości udzielania licencji przez inne podmioty (np. administratora strony internetowej), o ile nie zostały na ich rzecz przeniesione autorskie prawa majątkowe.

Reasumując, nie jest zasadna zmiana przepisów ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych, zgodnie z Pani propozycjami.

Z poważaniem

Karol Kościński